

บทที่ 3

ลักษณะการดำเนินงานของ องค์การ โซอาร์ รีฟูจี แคร่

ในการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนชาวปกากะญอ ในศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า กรณีศึกษา องค์การ โซอาร์ รีฟูจี แคร่ เป็นการศึกษาถึง ลักษณะของต้นทุนการจัดการศึกษาและวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้น ในศูนย์อพยพ ซึ่งดำเนินงานโดย องค์การ โซอาร์ รีฟูจี แคร่ ผู้ศึกษาขอเสนอการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ลักษณะการดำเนินงานขององค์การ

องค์การ โซอาร์ รีฟูจี แคร่ เป็นองค์การเอกชนต่างชาติที่เข้ามาดำเนินการให้ความช่วยเหลือในประเทศไทย สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยมี มิสเตอร์คอร์ด พอดท์ เทียร์ เป็นผู้อำนวยการขององค์การ โซอาร์ รีฟูจี แคร่ เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดทุกโครงการในประเทศไทย สำหรับโครงการด้านการศึกษาสำหรับชาวปกากะญอ มีหัวหน้าโครงการคือ มิสเตอร์มาร์ค วันเดอร์ สตาวด์ เป็นผู้ดูแลโครงการ ระยะเวลาของการดำเนินโครงการนี้คือ ปี พ.ศ. 2546 – 2548 งบประมาณของโครงการมีจำนวน 92,766,000 บาท โดยรับผิดชอบในพื้นที่ดังนี้

ด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน :	บ้านแม่ละอูน และบ้านแม่ลามาทหลวง
ด้านจังหวัดตาก :	บ้านแม่หละ บ้านอุ้มเปี้ยม และบ้านนุโพ
จังหวัดกาญจนบุรี :	บ้านต้นยาง
จังหวัดราชบุรี :	บ้านถ้ำหิน

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการ ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่ผู้อพยพที่หลบหนีภัยจากการสู้รบอาศัยอยู่ตามแนวชายแดนไทย-พม่า ยุทธศาสตร์ ขององค์การ ชี้ตามหลักการดังต่อไปนี้ (กรรมการประสานงานองค์การช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในประเทศไทย, 2539 : 1)

1. โครงการช่วยเหลือวางรากฐาน อยู่ที่การประเมินความต้องการโครงการ ทั้งหมดขององค์การมาจากประสบการณ์ในการทำงานกับชาวปกากะญอในศูนย์อพยพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 รวมทั้งจากผลการสำรวจเกี่ยวกับการศึกษาปี พ.ศ. 2539 และจากผลการสำรวจที่ ดำเนินการโดยองค์การในปี พ.ศ. 2543 และ 2545 และผลการสำรวจเพิ่มเติมโดยทีมเจ้าหน้าที่ที่ ทำงานในพื้นที่

2. การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นของกลุ่มเป้าหมาย จุดหลักขององค์การทั้งหมดจะอยู่ที่การสร้างสรรค์ภาพ โดยผ่านกิจกรรมการฝึกอบรมครูและการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้อพยพสามารถจัดการกิจกรรมด้านการฝึกอบรมครูและด้านการศึกษาได้ด้วยตัวเอง เมื่อกลับสู่ประเทศพม่า

3. ความร่วมมือกับองค์กรภาคี การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการจะเกิดขึ้นด้วยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์กรภาคี ได้แก่ องค์กรช่วยเหลือแบริบติสต์โลกแห่งประเทศออสเตรเลีย หน่วยงานราชการของกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่ และข้าราชการท้องถิ่นของกระทรวงศึกษา และผู้แทนด้านการศึกษาในศูนย์อพยพ

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ

1. การแจกจ่ายอุปกรณ์การเรียนการสอน

เพื่อสนับสนุนผู้หนีภัยจากประเทศพม่าที่อยู่ในศูนย์อพยพ ตามแนวชายแดนไทย - พม่า ในประเทศไทย สามารถจัดระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง และจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับศูนย์อพยพ

2. การศึกษาสำหรับชาวปกากะญอ

คุณภาพระบบการศึกษาของผู้หนีภัยชาวปกากะญอในประเทศไทย พัฒนาขึ้นจนสามารถนำไปดำเนินการได้เมื่อกลับประเทศพม่า

- ความรู้และทักษะของนักเรียนที่ได้จากการสอนในหลักสูตรใหม่ มีการพัฒนาขึ้น
- โรงเรียนในศูนย์อพยพได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนและการสอนอย่างเหมาะสม
- สนับสนุนระบบการศึกษาโดยพัฒนาโครงสร้างการศึกษาของชาวปกากะญอ
- ครูมีจิตสำนึกรับผิดชอบและนำวิธีการสอนที่เหมาะสมไปปรับใช้
- มีการก่อสร้างและซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารและเครื่องใช้ในห้องเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในโครงการด้านการศึกษา

วิธีการและกิจกรรม

การแจกจ่ายอุปกรณ์การเรียนการสอน ให้นักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พอเพียง รวมทั้งมีอุปกรณ์กีฬาในทุกโรงเรียน จัดให้มีการแจกจ่ายอุปกรณ์สองครั้งในแต่ละปี ก่อน

โรงเรียนเปิดจะมีการแจกจ่ายอุปกรณ์ และในช่วงระหว่างปีการศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวนเล็กน้อยจะได้รับการแจกจ่ายเท่าที่จำเป็น

กิจกรรมสนับสนุนการศึกษาสำหรับชาวปกากะญอ

- นำวิชาใหม่ ๆ เข้าสู่หลักสูตรของโรงเรียน
- จัดสัมมนาพัฒนาหลักสูตร
- จัดกิจกรรมหลักสูตรพิเศษ
- สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนและผู้ปกครอง
- จัดวิชาการและการฝึกวิชาชีพในลักษณะหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
- จัดตำราเรียนให้แก่นักเรียน
- จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน
- จัดสัมมนาการบริหารการศึกษา
- จัดหาผู้เชี่ยวชาญในวิชาการด้านต่าง ๆ
- ส่งเสริมโครงสร้างด้านการศึกษาของชาวกะเหรี่ยง
- จัดฝึกอบรมครูระหว่างปฏิบัติงาน
- พัฒนาคู่มือครู และสื่อการสอน
- จัดศูนย์เด็กเล็กให้แก่ครูที่มีบุตร
- ให้เงินช่วยเหลือแก่ครู
- จัดวัสดุอุปกรณ์สำหรับอาคารเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียนของห้องเรียน

โครงสร้างขององค์การ

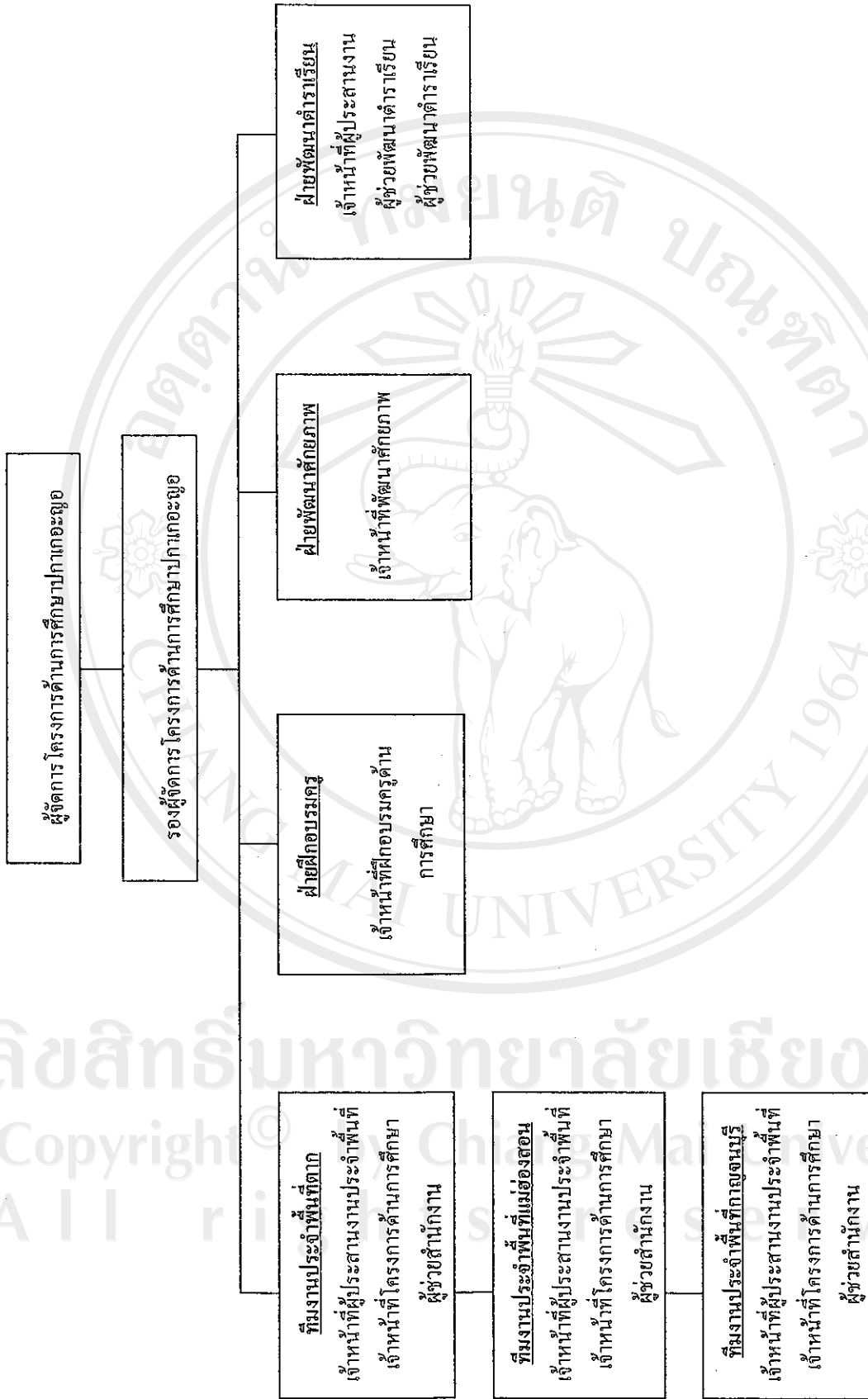
องค์การ โซฮาร์ รีฟูจี แคร่ มีจำนวนบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบโครงการด้าน การศึกษาสำหรับชาวปกากะญอทั้งสิ้น 21 คน แสดงใน ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์การ โซฮาร์ รีฟูจี แคร่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

โครงสร้างองค์การ โทอาร์ รฟพี แคร์

ภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างองค์การ โทอาร์ รฟพี แคร์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chulalongkornrajavidyalaya University
All rights reserved

จากภาพที่ 1 มีการแบ่งโครงสร้างออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายพัฒนาตำราเรียน ฝ่ายฝึกอบรม ฝ่ายปฏิบัติงานภาคสนาม ฝ่ายพัฒนาศักยภาพ โดยฝ่ายต่างๆขององค์การจะแบ่งออกเป็นงานย่อย คือ

1. ฝ่ายปฏิบัติงานภาคสนาม

- งานการเงิน มีหน้าที่ดูแลควบคุมการเงินในส่วนที่เป็นงบประมาณของฝ่าย รวมถึงการแจกจ่ายเงินเดือนให้กับครูในศูนย์อพยพ
- งานจัดซื้อจัดจ้าง มีหน้าที่จัดหาอุปกรณ์การเรียน การสอน การก่อสร้างอาคารเรียน ครุภัณฑ์ต่างๆ ให้กับโรงเรียนในศูนย์อพยพ
- งานศูนย์ข้อมูล มีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลทางด้านสถิติเกี่ยวกับโรงเรียนนักเรียน ครู ในศูนย์อพยพ
- งานกิจกรรมนักเรียน มีหน้าที่ให้การช่วยเหลือและควบคุมการจัดกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียน

2. ฝ่ายฝึกอบรม

- งานการเงินมีหน้าที่ดูแลควบคุมการเงินในส่วนที่เป็นงบประมาณของฝ่าย
- งานพัฒนาตำราเรียน มีหน้าที่ ปรับปรุงเนื้อหาของตำราเรียน
- งานฝึกอบรม มีหน้าที่ให้การอบรมเกี่ยวกับทักษะการสอนและเนื้อหาวิชาต่างๆให้กับครูในศูนย์อพยพ
- งานที่ปรึกษา มีหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน

3. ฝ่ายพัฒนาศักยภาพ

- งานการเงินมีหน้าที่ดูแลควบคุมการเงินในส่วนที่เป็นงบประมาณของฝ่าย
- งานปกครอง มีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการศึกษาปกอะญอ เรื่องการควบคุมจัดระเบียบ ออกกฎเกณฑ์ให้นักเรียนและครู ได้ทราบและถือปฏิบัติ
- งานที่ปรึกษา มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาด้านการบริหาร และวิชาการแก่คณะกรรมการการศึกษาปกอะญอ
- งานแผนและพัฒนา มีหน้าที่กำหนดแผนงาน พิจารณากิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการการศึกษาปกอะญอ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

4. ฝ่ายพัฒนาตำราเรียน

- งานการเงินมีหน้าที่ดูแลควบคุมการเงินในส่วนที่เป็นงบประมาณของฝ่าย
- งานพัสดุ มีหน้าที่ควบคุมการแจกจ่ายตำราเรียน ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ

- งานเอกสารการพิมพ์ มีหน้าที่จัดทำ จัดพิมพ์ตำราเรียน
- งานพัฒนาตำราเรียน มีหน้าที่สำรวจข้อมูล รวบรวมสถิติ ตลอดจนจัด

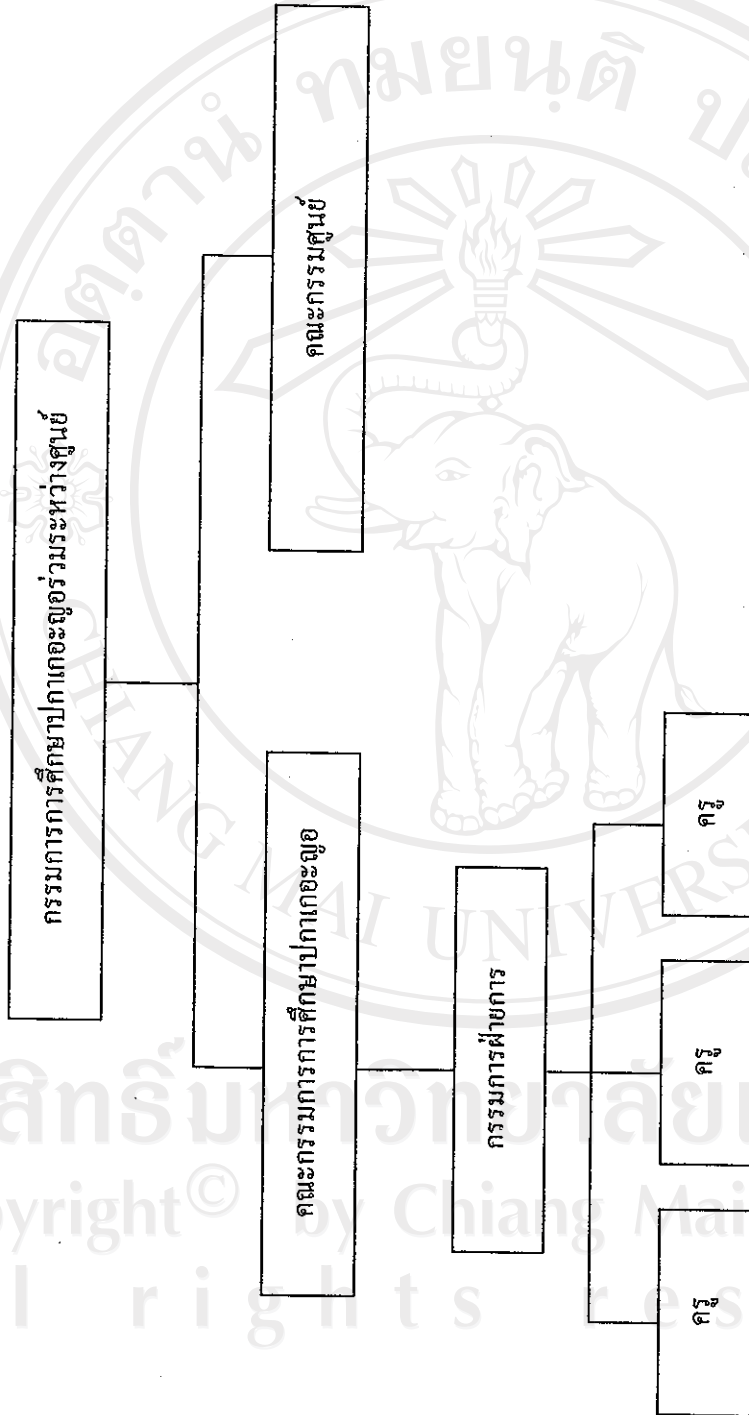
อบรมการพัฒนาตำราเรียนให้กับคณะกรรมการการศึกษาปกาอะญอ

โดยทุกฝ่ายจะทำงานร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาปกาอะญอ ซึ่งเป็นผู้ดูแล
การศึกษาของผู้อพยพในศูนย์อพยพทั้ง 7 แห่ง แสดงใน ภาพที่ 2 โครงสร้างคณะกรรมการ
การศึกษาปกาอะญอ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

โครงสร้างการบริหารการศึกษาในศูนย์อพยพ

ภาพที่ 2 แสดงโครงสร้างการบริหารการศึกษาในศูนย์อพยพ

จากภาพที่ 2 เป็นโครงสร้างการบริหารการศึกษาในศูนย์อพยพ ซึ่งคณะกรรมการเหล่านี้จะคอยกำกับดูแลการทำงานของโรงเรียนในศูนย์อพยพทุกโรงเรียน ในด้านการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

หลักสูตรการศึกษาในศูนย์อพยพ

หลักสูตรที่ใช้สอนเป็นหลักสูตรที่ดัดแปลง และประยุกต์จากหลักสูตรการศึกษาของประเทศพม่า และบางวิชานำมาจากหลักสูตรของประเทศอื่น เช่น หลักสูตรคณิตศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ควีนส์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย

สรุปเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับการศึกษาต่างๆ แสดงในภาพที่ 3 และมีรายละเอียดดังนี้คือ

1. ระดับอนุบาล 2 ปี รับเด็กอายุระหว่าง 5-7 ปี

วิชาสอน : การอ่าน-เขียนเบื้องต้น ภาษาปกาเกอญอ ภาษาพม่า ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์

2. ระดับประถมศึกษา 4 ปี

วิชาที่สอน ภาษาปกาเกอญอ ภาษาพม่า ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา สังคม /ประวัติศาสตร์ ศิลปะ

3. ระดับมัธยมศึกษา 6 ปี แบ่งเป็น

- มัธยมต้น 3 ปี
- มัธยมปลาย 3 ปี

วิชาที่สอน ภาษาปกาเกอญอ ภาษาพม่า ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ สังคม ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ทักษะวิชาชีพ และภาษาไทย

4. การศึกษาหลังระดับมัธยม เป็นการศึกษาต่อเนื่องจากระดับมัธยม หลักสูตรที่จะดำเนินการ ได้แก่

- วิชาเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกพืชเศรษฐกิจ การปลูกผัก และผลไม้ การเลี้ยงสัตว์

- วิชาคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ การเย็บผ้า การทอผ้า ทักไหมพรม การเย็บปักถักร้อย การทำอาหาร ทำขนมอบ การถนอมอาหาร การทำตะกร้า การเล่นดนตรี พิมพ์ดีด วิชาภาษาต่างประเทศสำหรับงานด้านวิชาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษ ทักษะคอมพิวเตอร์ และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

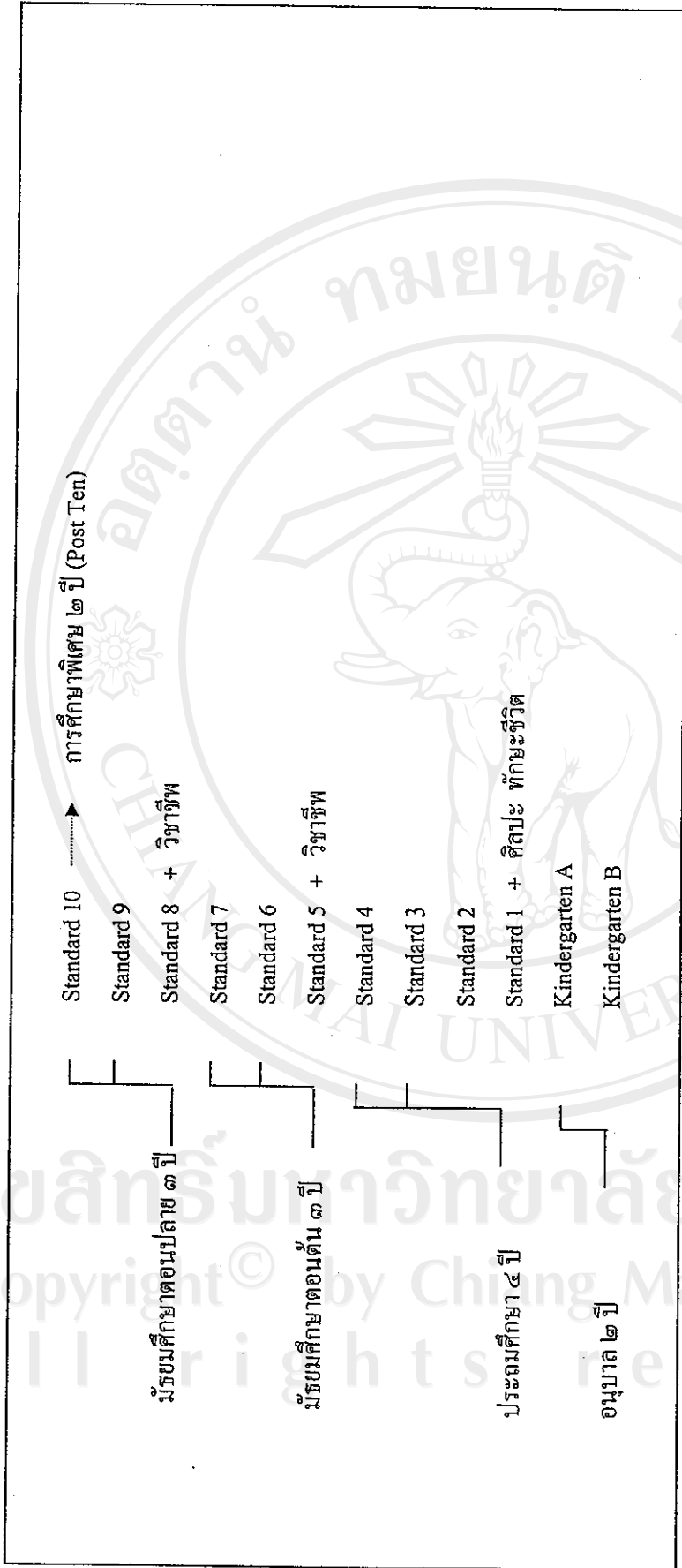

- วิชาทักษะอาชีพ ได้แก่ วิชาช่างยนต์และช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมวิทยุ ช่างไฟฟ้า (สายไฟฟ้าภายในบ้าน) ช่างไม้ ช่างก่อสร้าง ช่างตีเหล็ก และช่างโลหะ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ระบบการศึกษาในศูนย์อพยพ

ภาพที่ 3 แสดงระบบการศึกษาในศูนย์อพยพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ต้นทุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนชาวปกากะญอ

ต้นทุนการดำเนินโครงการด้านการศึกษาสำหรับชาวปกากะญอจะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ความรู้และทักษะของนักเรียน ได้รับการสอน โดยหลักสูตรที่ถูกปรับปรุงใหม่

ประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการเพิ่มวิชาใหม่เข้าไปในหลักสูตร

ตารางที่ 1 แสดงกิจกรรมการเพิ่มวิชาใหม่เข้าไปในหลักสูตร

ตัวชี้วัดการบรรลุผล	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้หลักสูตรปรับปรุงใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2545 กับนักเรียนทุกคน - จำนวนของนักเรียนที่สอบผ่านการทดสอบแบบมาตรฐาน ในปี พ.ศ. 2548 โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 จากปี พ.ศ. 2545
ทดสอบโดยใช้	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการดำเนินงานโครงการ - รายงานการทดสอบประจำปี - รายงานการประเมินจากภายนอก

จากตารางที่ 1 เป็นการกำหนดตัวชี้วัดของกิจกรรมการเพิ่มวิชาใหม่เข้าไปในหลักสูตร คือ การใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2545 กับนักเรียนทุกคน และ จำนวนนักเรียนที่สอบผ่านการทดสอบมาตรฐาน ในปี พ.ศ. 2548 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 จากปี พ.ศ. 2545 สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลคือ รายงานการดำเนินงานโครงการ รายงานการทดสอบประจำปี และรายงานการประเมินจากภายนอก

หลักการของการเรียนรู้

เหตุผลสำคัญที่นักเรียนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือการทดสอบนี้ จะให้ความสำคัญกับเฉพาะทักษะทางด้านที่เป็นความรู้ความเข้าใจเท่านั้น นักเรียนที่สามารถวิเคราะห์คำถามสูตร

ทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์คือคนเก่ง ส่วนเด็กที่มีความสามารถทางด้านอื่น เช่น ความคิดสร้างสรรค์หรือทักษะทางด้านสังคม กลับไม่ได้รับการสนับสนุนในโรงเรียน ถึงแม้ว่าการกล่าวแบบนี้จะเป็นลักษณะของการกล่าวถึงในแนวทั่วไป แต่ก็ยังมีพื้นฐานความจริงอยู่เช่นเดียวกับโรงเรียนของเด็กปกากะญอ ในศูนย์อพยพของชาวปกากะญอจะเน้นให้ความสำคัญกับการเรียนรู้แบบท่องจำในบทเรียนเป็นอย่างมาก ความรู้ทางด้านภาษาธรรมชาติและศาสตร์ที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์จะมีคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ครูส่วนใหญ่จะไม่พอใจเมื่อกกล่าวถึงความสัมพันธ์กันกับประเด็นของความคิดสร้างสรรค์

เมื่อไม่นานมานี้ส่วนหนึ่งของแบบแผนการศึกษา ได้นำศิลปะเข้ามาใช้ในหลักสูตรระดับประถมและมัธยมเพื่อสอนให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ ในระหว่างการดำเนินโครงการด้านการศึกษสำหรับชาวปกากะญอ โครงการ 3 ประเด็นของการสอนศิลปะยังจำเป็นต้องดำเนินการต่อไปอีกโดยไม่สามารถแยกออกจากหลักสูตรการศึกษาได้ สิ่งที่น่าสนใจคือครูที่สอนในทุกระดับการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการอบรมเพิ่มเติม หลักของการปฏิรูปการศึกษาโดยให้เพิ่มเติมเรื่องของศิลปะเข้าไปด้วยจำเป็นต้องทำความเข้าใจกันอย่างถ่องแท้กับครูผู้สอนอย่างที่สองคือระหว่างการดำเนินการ โครงการได้มีการจัดทำหนังสือเรียนสำหรับทุกระดับชั้นขึ้นมาสำหรับบางระดับการศึกษาก็ได้มีการเรียบเรียงหนังสือแบบเรียนขึ้นมาใหม่ โดยการดำเนินการของครู ฟ้าบดินทร์ กฤษ (DRUM-Publication Group) และจัดส่งอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องเรียนศิลปะไปในแต่ละโรงเรียน

สันติภาพและคุณค่าของการศึกษา

เด็กที่ได้รับผลกระทบจากสงครามจะแสดงออกซึ่งผลกระทบนั้นเด่นชัดกว่าผู้ใหญ่ ช่วงเวลาแห่งความสับสนอลหม่านและบาดแผลนั้นฝังลึกและส่งผลกระทบต่อลักษณะนิสัย และทักษะส่วนบุคคลของเด็กในภายหลัง เด็กบางคนเรียนรู้พฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรงซึ่งไม่เพียงแต่จะขัดขวางการพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีเท่านั้น แต่ยังได้ทำลายความสามารถในการปรับตัวและไม่สามารถพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นได้

ด้วยความช่วยเหลือขององค์การสหประชาชาติ (UNICEF) จึงเกิดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เรียกว่า “Living Values, An Education Program” หรือ โปรแกรมการศึกษาอย่างมีคุณค่า หลักสูตรนี้จะสอนพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสร้างสังคมที่มีสันติสุข การเรียนโปรแกรมดังกล่าวนี้จะมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้มีการคิดไตร่ตรอง และจินตนาการจะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถมีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตัวเอง สำหรับกิจกรรมที่ต้องมีการติดต่อกับผู้อื่นจะสอนให้นักเรียนพัฒนาทักษะที่จะสร้างสันติภาพในสังคมได้ กิจกรรมที่เกี่ยวกับศิลปะเช่น การร้อง

เพลง การเต้นรำ จะเป็นแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้แสดงความเป็นตัวเอง ส่วนกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายเกมจะสอนให้เด็กมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานตามมาด้วย ช่วงการอภิปรายซึ่งจะช่วยให้นักเรียนค้นพบผลลัพธ์จากการแสดงกิริยาท่าทางและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ จะกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกทั้งทางด้านความรับผิดชอบต่อตัวเอง และต่อสังคมรวมทั้งความรู้จักผิดชอบชั่วดีในสังคมอีกด้วย อีกทั้งการพัฒนาความคิดนับถือตัวเองและออกนอกถิ่นยังดำเนินต่อเนื่องไปจนตลอดการฝึกหัดการศึกษาทั่วทั้งโลก เป็นการส่งเสริมให้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ โดยอาศัยการเก็บรวบรวมเอาคุณค่าที่ดีมาจากกิจกรรมที่ทำในทุกวันและจากหลักสูตร กิจกรรมทุกอย่างไปที่มีคุณค่าทางด้านก่อให้เกิดสันติภาพ และความรักได้ถูกรวบรวมให้อยู่ในโปรแกรมการสอนเด็กที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม

การมีชีวิตอยู่อย่างรู้จักคุณค่าของการใช้ชีวิตยังได้บรรจุหลักสูตรสำหรับผู้ปกครองอีกด้วย ดังที่ศูนย์อพยพได้ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเพื่อให้รับรู้ว่าเด็กๆ ของพวกเขาได้เรียนรู้และอภิปรายกันในหัวข้อหรือประเด็นใดที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ และให้ผู้ปกครองเกิดการยอมรับในตัวเด็ก

ระหว่างการดำเนิน โครงการ จะทำการสอนให้รู้จักคุณค่าของการใช้ชีวิตเพื่อนำไปใช้ในศูนย์อพยพของชาวปาเลสไตน์ ทั้ง 7 ศูนย์อพยพด้วยกัน ซึ่งศูนย์อพยพเหล่านี้ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าได้มีผู้คิดนโยบายต่างๆ ขึ้นมากมาย ชุมชนชาวปาเลสไตน์ได้ถูกปลุกฝังให้เห็นถึงความสำคัญและความสัมพันธ์กันของหลักสูตรการศึกษา ระหว่างการดำเนินงาน โครงการดังกล่าวยังต้องการผู้สนับสนุนอีกหลายท่านมาเข้าร่วมด้วย ผู้ปกครอง ครูผู้สอนและ คณะกรรมการการศึกษาปาเลสไตน์ (Pga K'nyau Education Department) ยังต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องบรรจุลงหลักสูตรตามประเด็นดังกล่าว

ภาษาพม่า

จากการสำรวจการศึกษาในปี พ.ศ. 2543 พบว่าการเรียนภาษาพม่าของชาวปาเลสไตน์ส่วนใหญ่ยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก ผู้อพยพส่วนมากเพียงจะทราบว่าการเรียนภาษาพม่าเป็นกระบวนการเพื่อการกอบกู้วัฒนธรรมทางสังคมของพม่า ซึ่งไม่ค่อยจะได้ผลยั่งยืนนักในเมื่อนักเรียนไม่ได้เรียนถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมในทางบวก ในอนาคตชาวปาเลสไตน์ต้องอยู่ในพม่าจะนั้นเพื่อเป็นการปกป้องให้ชาวปาเลสไตน์ยังอยู่รวมเป็นกลุ่มได้ นักเรียนชาวปาเลสไตน์จำเป็นต้องมีภาษาพม่าเป็นภาษาหลัก การสอดแทรกภาษาพม่าในหลักสูตรจึงมีความจำเป็นมากขึ้น ซึ่งองค์การ จะเพิ่มการเรียนภาษาพม่าเข้าไปในทุกโรงเรียน คุณครูผู้สอนก็จำเป็นต้องได้รับการอบรมและหนังสือเรียนก็ต้องมีการปรับปรุงเช่นเดียวกัน

ระหว่างการค้าเงิน โครงการความต้องการใช้ภาษาพม่าได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเห็นได้จากหนังสือเรียนของระดับชั้น 1-4 ในปี พ.ศ. 2545 หนังสือเหล่านี้ได้ถูกตีพิมพ์และกระจายไปทั่ว และหนังสือเรียนของระดับชั้น 1-5 ได้ถูกเรียบเรียงใหม่ นอกจากนั้นครูผู้สอนยังต้องได้รับการอบรมตามวิธีการของพม่า

กิจกรรมที่ 2 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตร
การจัดรูปแบบใหม่ของหลักสูตรโดยเปลี่ยนจากการให้ “การเรียนรู้เป็นศูนย์กลาง” ไปสู่ “ให้เด็กเป็นศูนย์กลาง” ทั้งในด้านหลักสูตรและวิธีการสอน เช่นการสร้างความน่าสนใจให้เด็กเกิดการอยากเรียนรู้ขึ้นจากภายในใจตัวเอง สนับสนุนทักษะส่วนบุคคลและให้เด็กมีส่วนร่วมริเริ่มที่จะเรียนรู้ วิธีการสอนเองก็ควรจะเหมาะสมกับความต้องการของเด็กแต่ละคน

เป็นเวลาหลายปีมาแล้ว ที่ครูผู้สอนจะแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนในหัวข้อต่าง ๆ ที่ครอบคลุมแต่ละวิชาที่สอนซึ่งได้ล้าสมัยไปแล้ว สิ่งสำคัญที่ควรมองคือระบบการศึกษานั้นทำให้เด็กสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะ เพื่อพัฒนาตนเองในชีวิตประจำวันได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังเช่นในหนังสือเรียนที่ใช้ในหลาย ๆ โรงเรียนด้วยกันนั้นยากเกินไปที่จะเข้าใจได้ และเป็นการสอนให้เด็กท่องจำบทเรียนแทนที่จะสนับสนุนให้เด็กรู้จักคิดด้วยตนเองเพื่อสร้างสรรค์และแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน

การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนได้ถูกจัดขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2541 จนถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดทำให้การจัดเวิร์คช็อปเหล่านี้ยังถือว่ามีช่วงเวลาที่สั้นเกินไปที่จะสามารถปรับปรุงหนังสือเรียนที่จำเป็นสำหรับวิชาเรียน 6 วิชาของทั้ง 10 ระดับชั้นเรียนได้ และเนื่องจากครูผู้สอนชาวปกากะญอที่ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรยังมีจำนวนไม่มากทำให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนี้เป็นไปได้ยาก ด้วยเหตุนี้ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกจึงเป็นที่ต้องการในทุก ๆ ครั้งที่มีการสร้างและเรียบเรียงหลักสูตรการสอนขึ้นใหม่

ในโครงการนี้ยังคงมีหนังสือเรียนที่ต้องได้รับการปรับปรุงเหลืออยู่อีกจำนวนมาก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรทำมาตรฐานในวิธีการสอนสำหรับทุกวิชาเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมของชาวปกากะญอและเป็นสิ่งสำคัญที่ควรเน้น

คณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) มีนโยบายว่าตั้งแต่เกรด 7 ขึ้นไปจะต้องมีการสอนภาษาอังกฤษด้วย ครูทุกคนก็มีความพยายามเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวนี้ทั้งที่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ นักเรียนจึงไม่มีความเข้าใจในวิชานี้อย่างถ่องแท้และพยายามที่จะจดจำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไป ซึ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างชาติที่ไม่ได้มีการใช้พูดคุยในบริเวณศูนย์อพยพ ฉะนั้นพวกเขาจึงมีโอกาสเพียงเล็กน้อยที่จะใช้

ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน สำหรับโรงเรียนในประเทศพม่า จะใช้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลางที่เพียงระดับชั้น 9 - 10 ปรากฏการณ์ดังกล่าวนับเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับการจัดระบบการศึกษาใหม่ ด้วยเหตุนี้โครงการจึงเป็นส่วนสำคัญที่มีส่วนช่วยให้มีการใช้ภาษาปกากะญอเป็นภาษาที่ใช้สอนในชั้นมัธยม ในปัจจุบัน องค์กรโซอาร์ รีฟู้จี้ แคร่ ได้ยินยอมให้ตีพิมพ์หนังสือเป็นสองภาษา หลักการสำคัญของบทเรียนได้ถูกแปลเป็นภาษาปกากะญอ เป็นการแสดงถึงการดำเนินไปสู่ก้าวสำคัญแต่ก็ยังคงต้องการแปลและการเรียบเรียงใหม่อีกหลายครั้งด้วยกัน และสำหรับโครงการจะได้ดำเนินกิจกรรมเหล่านี้

- คณิตศาสตร์ ชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Kindergarten B – Standard 10)
- ภาษาพม่า (เรียบเรียงใหม่) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Standard 5-10)
- หลักสูตรสุขศึกษาเรียบเรียงใหม่ ชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Kindergarten B – Standard 10)
- ภาษาอังกฤษ ชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Kindergarten B – Standard 10)
- หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ (เรียบเรียงใหม่) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Standard 5-7)
- ภาษาปกากะญอ (เรียบเรียงใหม่) ชั้นอนุบาล ถึง ชั้นประถมศึกษา (Kindergarten B – Standard 4)
- หลักสูตรวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Standard 10)

กิจกรรมที่ 3 การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร

เพื่อเป็นการสร้างแบบฝึกหัดประจำวันของโรงเรียนในศูนย์ผู้อพยพ ทางโรงเรียนจึงมีการจัดกิจกรรมพิเศษขึ้น ได้แก่ การแข่งกีฬา การมอบรางวัลให้นักเรียนดีเด่น หรือการจัดประกวดการเขียน กิจกรรมทั้งหมดเหล่านี้ถือเป็นแรงผลักดันทั้งของนักเรียนและครูผู้สอน และในหลายโรงเรียนยังให้ผู้ปกครองเข้าร่วมและสนับสนุน ซึ่งในค่ายอพยพบางแห่งที่ผู้ปกครองของนักเรียนไม่มีรายได้ก็ให้เป็นทุนค่าเล่าเรียน เพื่อที่จะให้ทุกคนได้มีโอกาสเรียน

ในบางศูนย์อพยพ องค์กรจะจัดให้มีนิทรรศการในโรงเรียนปีละครั้ง ซึ่งจะจัดให้มีการแสดงละครของนักเรียน หรือ การแสดงดนตรี ในงานนิทรรศการนี้จะจัดอย่างไม่เป็นทางการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปกครองและครูผู้สอนได้มีโอกาสพบปะกันอีกด้วย

นอกจากนั้นในโอกาสพิเศษ สำหรับบริเวณชายแดนยังได้มีการจัดการสอนหัวข้อพิเศษให้เด็กนักเรียน เช่น เกี่ยวกับการใช้แอลกอฮอล์และยาเสพติดแก่นักเรียนในศูนย์อพยพที่มีความเสี่ยงสูง เป็นต้น ซึ่งแอลกอฮอล์สามารถหาซื้อได้ในราคาถูกและยาเสพติดก็มีให้ซื้ออย่างกว้างขวางในเขตชายแดน และประเทศพม่าได้ซื้อว่าเป็นประเทศที่มียาเสพติดแพร่หลาย นักเรียนในศูนย์อพยพเองจึงมีโอกาสที่จะหันไปใช้แอลกอฮอล์และยาเสพติดได้ง่าย ซึ่งจะทำให้โลกของเด็กเหล่านี้แคบลงและขาดโอกาสดี ๆ ถึงแม้ว่ายังไม่ทราบสถิติที่แน่นอนของการใช้ยา แต่จากรายงานของศูนย์อพยพพบว่าเด็กบางส่วนไม่มีทางเลือก บางคนต้องหยุดเรียนและเริ่มที่จะดื่มเหล้าและติดยาทางหน่วยงานของไทยและคณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) ก็ได้ให้ความสำคัญกับเยาวชนปกากะญอ โดยในวันต่อต้านยาเสพติดโลกกระทรวงมหาดไทยของไทยร่วมมือกับคณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) ได้จัดงานเพื่อนำเด็กเห็นถึงโทษของยาเสพติด ส่วนครูผู้สอนก็ต้องเข้าร่วมโครงการนี้โดยได้มีการรายงานจำนวนของครูที่ดื่มเหล้าซึ่งเป็นปัญหาใหญ่อีกด้วย

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

จากการสำรวจการศึกษาในปี พ.ศ. 2545 ซึ่งให้เห็นประเด็นของการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการศึกษาของบุตรหลานว่า เพื่อให้บรรลุหลักพื้นฐานของการศึกษาให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลาน จึงเป็นประเด็นหลักที่ควรให้ความสำคัญ จากการรายงานพบว่าผู้ปกครองประมาณร้อยละ 70 มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การซ่อมแซมอาคารเรียน การนำบุตรหลานเข้ามาลงทะเบียนและการเข้าร่วมกิจกรรมในวันพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเช่น พิธีการจบการศึกษา การแข่งขันกีฬาหรือวันปีใหม่ของชาวปกากะญอ แต่อย่างไรก็ตามมีเพียง ร้อยละ 19 เท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลานโดยการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการโรงเรียนหรือโดยเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนหรือครูผู้สอน และผู้ปกครอง ร้อยละ 80 บอกว่าพวกเขาต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลานมากขึ้น

ประเด็นข้อคิดเห็นที่ผู้ปกครองเสนอแนะมาเพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองให้มากขึ้นคือ

- โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมอภิปรายรับฟังปัญหาที่มี
- ครูผู้สอนควรไปเยี่ยมครอบครัวของเด็กนักเรียนปีละครั้ง

ระหว่างที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหานี้กล่าวถึง ผู้ปกครองที่ไม่มีส่วนร่วมในการศึกษาจะก่อให้เกิดผลกับเด็กคือเด็กจะขาดแรงกระตุ้นที่จะไปโรงเรียน และถ้าหากผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการศึกษาเลย จะเป็นการยากที่จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการศึกษาซึ่ง

ความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและการศึกษาสามารถที่จะลดปัญหาเหล่านี้ได้ การขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการที่ผู้ปกครองมีความรู้ น้อย จากการสัมภาษณ์ครูทำให้เห็นว่าการเสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้ใหญ่ก็เป็นหัวข้อที่น่าสนใจอีกอันหนึ่งซึ่งจะเป็นการเพิ่มระดับของผู้มีการศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้น

นโยบายที่ใช้สำหรับการพัฒนาในเขตชายแดน ควรให้ความสำคัญกับประเด็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งในการจัดการฝึกอบรมครั้งที่ 4 ปี พ.ศ. 2546 ได้เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมปรึกษาถึงเรื่องการเข้ามามีบทบาทในการศึกษาของบุตรหลาน โดยองค์การจะเข้ามาให้การช่วยเหลือคณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) ในการปรับปรุงนโยบาย และนโยบายที่ได้รับการปรับปรุงแล้วก็เริ่มถูกนำมาใช้ในเขตชายแดน

กิจกรรมที่ 5 การจัดกิจกรรมเสริมทางด้านวิชาการและการจัดการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาคือสิทธิของมนุษย์ ตั้งแต่มีการประกาศถึงสิทธิของมนุษยชนในปี พ.ศ. 2491 ความเข้าใจในการศึกษาก็ได้แพร่หลายไปอย่างกว้างขวางไม่เพียงแต่เพื่อให้เกิดการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่ยังเพื่อให้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเกิดกระบวนการคิดอย่างยั่งยืน

ในการประชุมเกี่ยวกับการศึกษาระดับนานาชาติในปี พ.ศ. 2541 ได้สนับสนุนโอกาสการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ เพื่อสนับสนุนโอกาสทางการศึกษา ให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นไปจนตลอดชีวิตซึ่งปัจจุบันยังขาดทั้งการอบรมช่วงปิดภาคเรียน และการเสริมสร้างวิชาการเพื่อการเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปแก่เยาวชนในศูนย์อพยพที่จบการศึกษาในระดับมัธยม และ จากข้อมูลที่ผ่านมาพบว่า เป็นข้อสำคัญที่จะส่งผลให้เด็กเกิดแรงกระตุ้นในการศึกษาต่อ

ในปัจจุบันพบว่า มีเด็กเพียงไม่กี่คนที่ได้รับ โอกาสในการศึกษาต่อหลังจากจบเกรด 10 โดยเฉลี่ยแล้ว มีเพียง 1 คนจาก 1 ศูนย์อพยพเท่านั้นที่ได้ทุนจาก สมาคมแบล็คเก็ต (Bracket Foundation) ซึ่งเป็นองค์การเอกชนที่สนับสนุน ให้เด็กไปศึกษาต่อที่กรุงเทพมหานคร เด็กบางคนก็ได้เข้าร่วมโครงการเพื่อการศึกษาอื่น เช่น อาร์ดร้า (ARDRA) ซึ่งก็เป็นอีกรางวัลหนึ่งที่เป็นเปิดโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียน โดยเฉลี่ยแล้วมีเด็กนักเรียน 2 คนต่อศูนย์อพยพที่ได้รับโอกาสเข้าไปศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาในศูนย์อพยพแม่ลา (Mae La camp) ซึ่งเป็นหลักสูตรสอนการประกอบอาชีพครูที่จัดตั้งโดยองค์การคอนซอร์เทียม (Consortium Organization)

โครงการนี้ยังได้เน้นประเด็นของโอกาสทางการศึกษาในอนาคต กับการอบรมในช่วงปิดเทอมซึ่งในแต่ละศูนย์อพยพที่จัดตั้งขึ้น ในบางศูนย์อพยพยังได้มีการเพิ่มเติมเรื่องอื่นเข้าไปอีก ประเด็นที่มีการสอนจะเป็นการเตรียมให้เด็กนักเรียนมีส่วนร่วมกับสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งทั้งนี้ขึ้นกับความต้องการของภูมิปัญญา เช่นสอนให้รู้จัก การจัดการสังคม ทักษะในการ

ประกอบธุรกิจเล็กๆ การประยุกต์ใช้คณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน การศึกษาเกี่ยวกับสังคม จิตวิทยาและคุณภาพชีวิต

การฝึกอบรมในช่วงปิดเทอม

ความน่าเบื่อ การเป็นรอง และความยากจน เป็นสิ่งที่คนในศูนย์อพยพบริเวณชายแดนไทย-พม่ารู้จักดี นักเรียนส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้ตัวเองสำหรับการประกอบอาชีพ ดังนั้น โครงการนี้จึงมีจำนวนผู้เข้าร่วมค่อนข้างมาก

โดยแตกต่างจากเมื่อปีก่อนหน้าที่รัฐบาลไทย เริ่มมีการประชาสัมพันธ์การอบรมช่วงปิดเทอมแก่ผู้อพยพ ทางสำนักงานข้าหลวงใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ได้ทำการสำรวจความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมในศูนย์อพยพถ้ำหิน (Tham Hin Camp) ซึ่งได้ทำการประชาสัมพันธ์การอบรมนี้ออกเป็น 3 เรื่องหลัก ได้แก่ การเกษตรกรรม งานแกะสลักไม้และงานช่างสำหรับหลักสูตรในช่วงปิดภาคเรียนนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถาบันการศึกษาของประเทศพม่า เพื่อให้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและพัฒนาทักษะในการทำงานโดยตรงได้ อีกประเด็นคือหลักสูตรเหล่านี้ยังนำไปใช้ได้ชุมชนและเป็นภูมิปัญญาสืบเนื่องต่อไป เพื่อให้การสอนในช่วงปิดภาคเรียนเป็นไปด้วยดี ยังจำเป็นต้องใช้ครูผู้สอนที่ผ่านการทดสอบว่ามีคุณภาพจากพม่า ซึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ในสถานการณ์ในพม่าทั้งนี้เพื่อประเมินว่าเทคโนโลยีใดที่เหมาะสมในระยะยาว

ประเภทที่ 2 โรงเรียนในศูนย์อพยพคือองค์ประกอบที่ทำให้มีวัสดุในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงถึงองค์ประกอบที่ทำให้มีวัสดุในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือเรียนของนักเรียน - คู่มือการสอนของครูผู้สอน - วัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในโรงเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐาน
ทดสอบโดยใช้	สถิติการแจกจ่ายหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ นักเรียนและครูจากโรงเรียน

จากตารางที่ 2 เป็นการกำหนดตัวชี้วัดของกิจกรรมการจัดให้มีวัสดุที่ใช้ในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ คือ หนังสือเรียนของนักเรียน คู่มือการสอนของครูผู้สอน และวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในโรงเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐาน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลคือ สถิติการแจกจ่ายหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ให้แก่นักเรียนและครูจากโรงเรียน

กิจกรรมที่ 1 การจัดหาหนังสือให้นักเรียน

ผู้อพยพอาศัยที่อยู่ในศูนย์อพยพจำเป็นจะต้องมีตำราเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างสมบูรณ์ โดยกิจกรรมนี้จะดำเนินการจัดหาหนังสือเรียนให้กับทุกศูนย์อพยพเพื่อให้นักเรียนชาวปกากะญอในศูนย์อพยพได้มีหนังสือเรียนทุกคน แต่อย่างไรก็ตามยังมีรายงานว่าหนังสือเรียนในศูนย์ขาดแคลนเนื่องจากว่า นักเรียนเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศทำให้หนังสือเรียนฉีกขาดหลังจากใช้ไปได้เพียงหนึ่งปี ซึ่งเกิดจากคุณภาพการพิมพ์และการกระจายหนังสือค่อนข้างต่ำ ทำให้สูญเสียเวลาในห้องเรียนเนื่องจากครูต้องลอกข้อความในหนังสือลงบนกระดานดำ

ระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2548 จะทำการตีพิมพ์หนังสือเรียนที่แตกต่างกันถึง 73 ประเภท สำหรับโรงเรียนในศูนย์อพยพ หนังสือเรียนที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นอันดับต้น ๆ ได้แก่

- วิชาศิลปะ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-4
- วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Standard 6 -10)
- วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Kindergarten B – Standard 10)
- วิชาภาษาพม่า ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Standard 5 -10)
- วิชาภาษาปกากะญอ ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Kindergarten B – Standard 8)
- วิชาภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Standard 5 -10)
- วิชาคุณภาพชีวิต ชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Standard 1 - 10)

เนื่องจากการสอนภาษาปกากะญอเป็นภาษาต้องห้ามในประเทศพม่า ฉะนั้นการสอนภาษานี้จึงต้องลักลอบสอนในพื้นที่ที่ได้รับการควบคุมไว้สำหรับปกากะญอคือสหภาพ หรือที่เรียกว่า KNU (Karen National Union) เพื่อที่จะรักษาวัฒนธรรมและภาษาของปกากะญอให้ดำรงอยู่ ซึ่งได้เน้นที่จะเขียนและตีพิมพ์หนังสือเรียน สร้างสื่อช่วยสอนและแปลหนังสือให้เป็นภาษาปกากะญอ ภาษาพม่าและก่อตั้งห้องสมุดเพื่อเก็บรักษาหนังสือและสิ่งตีพิมพ์ที่ง่ายต่อการถูก

ทำลาย เป็นเวลาหลายปีผ่านมาก็ได้มีการแสดงบทบาทสำคัญในกระบวนการฟื้นฟูการศึกษา
หลักการของการให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ได้ถูกแปลและพัฒนาให้เป็นหนังสือเรียน

กิจกรรมที่ 2 จัดหาอุปกรณ์การเรียนสำหรับนักเรียน

เพื่อที่จะพัฒนาการศึกษาและให้อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและครูผู้สอนและ
เพื่อสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้อพยพตามแนวชายแดนซึ่งกระจายอยู่ตามศูนย์อพยพทั่วไปที่โครงการ
อุปกรณ์ในการเรียน

เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2548 องค์การจะเป็นผู้รับผิดชอบที่จะกระจายอุปกรณ์
การศึกษาไปยังโรงเรียนในศูนย์อพยพทั้ง 7 ศูนย์อพยพ นอกจากนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมสถิติเพื่อ
นำไปเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูการศึกษาในศูนย์อพยพ

นอกจากนี้ยังจะมีการแจกจ่ายอุปกรณ์การศึกษาเพื่อสนับสนุนให้ผู้อพยพได้เล่นกีฬา
และเรียนรู้การศึกษาทางด้านกายภาพ ได้แก่ ลูกฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ และแบดมินตัน เป็น
ต้น

กิจกรรมที่ 3 ให้อุปกรณ์ช่วยการสอน

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จะจัดให้ครูผู้สอน
ได้มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนขั้นพื้นฐานทุกคนในศูนย์อพยพ

ประเภทที่ 3 การสร้างครูและประยุกต์วิธีการสอนให้เหมาะสม

ตารางที่ 3 แสดงองค์ประกอบของการสร้างครูและการประยุกต์วิธีการสอนให้เหมาะสม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> - ครูทุกคนต้องเข้าร่วมการฝึกอบรมที่จัดขึ้นเองภายในศูนย์อพยพ - ร้อยละของครูที่ทำงานติดต่อกันอย่างน้อย 5 ปีเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 ร้อยละ 10 - ร้อยละ 75 ของครูใช้วิธีการสอนแบบให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนในปี พ.ศ. 2548
ทดสอบโดยใช้	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรการศึกษาในส่วนของกรฝึกอบรม - รายนามผู้เข้าร่วมฝึกอบรม - รายงานการฝึกอบรมของครูฝึกอบรมในศูนย์อพยพ

	<ul style="list-style-type: none"> - สถิติโรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) - รายงานการติดตามตรวจสอบของครูฝึกอบรมในศูนย์อพยพ - รายงานการดำเนินการ โครงการ - รายงานการประเมินจากภายนอก
--	--

จากตารางที่ 3 เป็นการกำหนดตัวชี้วัดของกิจกรรมการสร้างครูและประยุกต์วิธีการสอนให้เหมาะสม คือ จำนวนครูที่เข้าร่วมการฝึกอบรม ร้อยละของครูที่ทำงานเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปีเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 ร้อยละ 10 และวิธีการสอนของครูเป็นแบบให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน ร้อยละ 75 ในปี พ.ศ. 2548 สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลคือ หลักสูตรการศึกษาในส่วนของครูฝึกอบรม ราชานามผู้เข้าร่วมฝึกอบรม รายงานการฝึกอบรมของครูฝึกอบรมในศูนย์ เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของครูประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือการเปลี่ยนแปลงแบบฝึกหัดในการสอนแสดงถึงคุณภาพของประเทศยากจน และยังพบด้วยว่าการให้ครูเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนอยู่เพียงหน้าชั้นเรียนและการสอนให้นักเรียนท่องจำ เป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพน้อยในด้านการสอนให้นักเรียนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียน และเป็นสิ่งที่ทำให้มีกลยุทธ์การสอนแตกต่างกันไป การสอนที่มีประสิทธิภาพคือการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และทำให้นักเรียนมีการฝึกซ้อมและประยุกต์บทเรียนไปตามประสบการณ์ของตนเอง ครูผู้สอนควรมีความสามารถนำเสนอ โดยเน้นมีการตอบรับของนักเรียนเป็นพื้นฐาน และมีกลวิธีหลายอย่างเช่นให้มีการจับกลุ่มเล็ก ๆ มีการรวมกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน หรือการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา ครูผู้สอนต้องสามารถจดจำความแตกต่างของการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน และใช้เทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กได้ ดังนั้นวิธีการสร้างครูและประยุกต์วิธีการสอน จะประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การจัดให้มีบริการฝึกอบรมครูได้ด้วยตนเอง

ครูผู้สอนในศูนย์อพยพส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมาก่อน จะเริ่มการสอนอย่างจริงจัง ทำให้โครงการฝึกอบรมครูมีความสำคัญที่ต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้การศึกษาในศูนย์อพยพเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความสามารถเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา รวมทั้งครูผู้สอนยังต้องสามารถรับมือกับนักเรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่ได้

เพื่อเปลี่ยนระบบการสอนไปสู่การให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ควบคู่ไปกับการใช้เทคนิคในการแก้ปัญหา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เช่นเดียวกันกับการขยายความคิดให้กว้างออก และการประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน จากการสำรวจพบว่าในปี พ.ศ. 2543 มีครูเกือบ ร้อยละ 50 ยังไม่เข้าใจในหลักการสอนแบบให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

เนื่องจากตัวเลขของครูที่ลาออกมีค่อนข้างสูง ทำให้จำเป็นต้องมีครูคนใหม่เข้ามาทำการสอนซึ่งเป็นครูที่ขาดประสบการณ์ อัตราการลาออกของครูกระทบต่อผลของการฝึกอบรมที่จัดให้กับศูนย์อพยพ ครูที่เข้ามาใหม่ก็ต้องเริ่มเข้าอบรมใหม่อีกครั้งทำให้มีโครงการใหม่เกิดขึ้นได้แก่การฝึกอบรมครูด้วยตนเอง

ในปี พ.ศ. 2544 การฝึกอบรมครั้งแรกจึงเกิดขึ้น โดยใช้ครูที่มีประสบการณ์จากทุกศูนย์อพยพมารวมตัวกันที่ศูนย์อพยพแม่ละเป็นเวลาสองเดือนครึ่ง ในช่วงเวลานี้เองที่ผู้เข้ารับการอบรมจะได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการสอน หลังจบการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกทั้งหลายจะกลับสู่ศูนย์อพยพของตนเองเพื่อสร้างการฝึกอบรมแก่ผู้อื่นอีก ชุดการฝึกอบรมจะมีให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรที่จำเป็นต่อการอบรม และพวกเขาเหล่านั้นจะได้ทำงานภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department)

ระหว่างการดำเนินโครงการทางองค์การจะคอยจัดการฝึกอบรมให้ เพื่อจะโอนถ่ายความรับผิดชอบในการฝึกอบรมด้วยตนเอง (in-service training) ให้แก่ คณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) ในปี พ.ศ. 2548

ในปี พ.ศ. 2546 การฝึกอบรมด้วยตนเอง (in-service training) ทางองค์การจะจัดให้มีการฝึกอบรมโดยครูฝึกอบรมในศูนย์อพยพ วิชาที่จะทำการจัดอบรมได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาภูมิศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาศิลปะ

กิจกรรมที่ 2 มีการให้เงินตอบแทนแก่ครูผู้สอน

ปัญหาใหญ่ที่พบในศูนย์อพยพคือมีครูลาออกเป็นจำนวนมาก เนื่องด้วยมีการเปลี่ยนงานและเป็นการยากที่ทางโครงการและโรงเรียนปกากะญอจะหาครูที่มีคุณภาพได้ทันเวลานั้น ไม่เพียงแต่จะทำให้อัตราส่วนครูที่เหลือต่อนักเรียนลดลง (ครูน้อยลงแต่นักเรียนมาก) แต่ยังทำให้มาตรฐานการศึกษาต่ำลงอีกด้วย

เพื่อส่งเสริมให้คนในศูนย์อพยพเข้าเป็นอาสาสมัครสอนมากขึ้น จึงได้เกิดโครงการนี้ขึ้นในปี พ.ศ. 2540 นั่นคือการจ่ายค่าตอบแทนการสอนให้ (100 ยูเอสดอลลาร์ ต่อปี)

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2544 จำนวนครูทั้งหมดมี 872 คน เช่นเดียวกับระดับหัวหน้าที่มี 67 คน และ คาดว่าจะมีจำนวนครูเพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ 10% ซึ่งส่งผลในทางที่ดีทำให้อัตราส่วนครูต่อนักเรียน เพิ่มขึ้น

ระหว่างการดำเนินโครงการนี้ ครูผู้สอนได้รับค่าตอบแทนอย่างน้อย 0.32 ยูเอส ดอลลาร์ ต่อวัน (416 บาทต่อเดือน) ซึ่งสำหรับครูที่มีครอบครัวแล้วเงินจำนวนนี้ถือว่าไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายพื้นฐาน ในปีต่อไปจะมีการปรับอัตราขึ้นเพื่อความเป็นธรรม ในปัจจุบันครูได้รับเงินตอบแทนเพียง 10 เดือนต่อปี ก็จะได้รับปรับให้เป็น 12 เดือนต่อปี นอกจากนี้ในกรณีที่การให้เงินตอบแทนเป็นแรงจูงใจในการสอน ครูที่มีประสบการณ์สอนก็ควรที่จะได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือนให้ ซึ่งปัจจุบันของเงินตอบแทนที่ครูเข้าใหม่ก็ได้เท่ากับครูที่สอนมานาน นั่นจะเป็นแรงจูงใจให้สอนในโรงเรียนปกากะญอเป็นเวลานานขึ้น

นอกจากการจ่ายเงินตอบแทนให้แก่ครูแล้ว ยังมีหนทางอื่นที่เป็นแรงจูงใจในการสอน โดยการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในการทำงานในโรงเรียน การมีสิทธิ์ตัดสินใจ การเข้าใจพื้นฐานของการทำงานและซาบซึ้งใจในการทำงาน ซึ่งเป็นอีกหนทางหนึ่งของโครงการให้ครูผู้สอนในศูนย์อพยพ

เงินตอบแทนการสอนมีให้สองครั้งต่อปี ซึ่งครูผู้สอนคาดหวังว่าจะได้รับเงินตอบแทนที่มากกว่านี้ ดังนั้นในโครงการนี้จึงได้จ่ายเงินให้เป็นที่ครั้งต่อปี

ประเภทที่ 4 จัดสร้างเครื่องอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและจัดให้มีการบำรุงรักษา

ตารางที่ 4 แสดงองค์ประกอบของการจัดสร้างเครื่องอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและจัดให้มีการบำรุงรักษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	การก่อสร้างอาคารเรียนที่สอดคล้องกับแผนงานของคณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) และการบำรุงรักษาของคณะกรรมการการศึกษาในศูนย์อพยพ
ทดสอบโดยใช้	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกของคณะกรรมการการศึกษาปกากะญอ (Pga K'nyau Education Department) - รายงานผลการดำเนินโครงการ - รายงานการประเมินผลจากภายนอก

จากตารางที่ 4 เป็นการกำหนดตัวชี้วัดของกิจกรรมการจัดสร้างเครื่องอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและจัดให้มีการบำรุงรักษา คือ การก่อสร้างอาคารเรียนที่สอดคล้องกับแผนงานของคณะกรรมการการศึกษาปกาศณะ และการจัดให้มีการบำรุงรักษาอาคารเรียนภายในศูนย์อพยพ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล คือ บันทึกรายงานของคณะกรรมการการศึกษาปกาศณะ รายงานผลการดำเนินงานของโครงการ และรายงานการประเมินผลจากภายนอก

ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง 1 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 1 จัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับสร้างอาคารเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน

อาคารเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียนคือสิ่งสำคัญ สำหรับการฟื้นฟูการศึกษาในศูนย์อพยพ อาคารเรียนในแต่ละที่มีขนาดต่างกันเพียงเล็กน้อย ส่วนมากจะสร้างจากไม้เป็นเสาหลักผนัง ไม้ไผ่และหลังคาใบไม้ มีโรงเรียนเพียงบางแห่งเท่านั้นที่มีการกันห้องซึ่งจะช่วยให้นักเรียนและครูมีสมาธิกับการเรียนการสอนมากขึ้น อายุการใช้งานของอาคารเรียนแบบที่กล่าวมาประมาณ 2 - 3 ปี และการสร้างอาคารเรียนก็อาศัยแรงงานของผู้ปกครองเด็กนักเรียนและคนในชุมชน

หลังจากที่กลุ่มผู้อพยพในศูนย์อพยพเพิ่มจำนวนขึ้น ทำให้ศูนย์อพยพมีขนาดใหญ่ขึ้น ดังนั้นความต้องการสร้างอาคารเรียนจึงเพิ่มขึ้น แต่ภายหลังกองการไทยมีการจำกัดการใช้ทรัพยากรป่าไม้เพื่อลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม จึงต้องมีการบำรุงรักษาอาคารเรียนที่มีอยู่และทางโครงการได้จัดซื้อไม้ไผ่จากชาวบ้านท้องถิ่นในไทย เพื่อสร้างอาคารเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียน

ตามนโยบายของรัฐบาลไทยให้มีการควบคุมพื้นที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อโรงเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่คือ มีเสียงดังและขนาดเล็กเกินกว่าที่จะรองรับนักเรียนที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ในอัตราครู 1 คน ต่อนักเรียน 36 คน และมากกว่านี้โดยเฉพาะในระดับชั้นประถม

วิธีการใหม่ที่จะช่วยลดอัตรานักเรียนในระดับชั้นประถมต่อห้องเรียน และลดลำดับความดังของเสียงลง มีด้วยกัน 3 หนทางได้แก่

1. สร้างห้องเรียนเพิ่มขึ้นนอกข้างนอกบริเวณโรงเรียน
2. จัดหาเครื่องใช้ในห้องเรียนที่สามารถโยกย้ายได้
3. ให้มีการแยกห้องเรียน

จากสถิติของโรงเรียนพบว่าโดยเฉลี่ยมีอัตราการเพิ่มของนักเรียนร้อยละ 8-10 ต่อปี และคาดว่าจะมีโรงเรียนใหม่เกิดขึ้นอีกประมาณ 5 แห่งภายในหนึ่งปี ระหว่างการดำเนินโครงการองค์การจะทำหน้าที่จัดหาวัสดุสำหรับแต่ละโรงเรียน ในขณะที่เดียวกันทางโครงการก็ยังต้องการผู้เชี่ยวชาญในการก่อสร้างอาคารเรียนเพื่อให้คำแนะนำวิธีการพัฒนาการก่อสร้างเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ของเด็กนักเรียน

เครื่องใช้ในห้องเรียนที่เหมาะสมยังไม่เพียงพอสำหรับโรงเรียนในศูนย์อพยพ ในสถานการณ์เช่นนี้นักเรียนจำเป็นต้องนั่งกับพื้นเรียนหนังสือ ซึ่งไม่เหมาะกับเรียนรู้และไม่ก่อให้เกิดสมาธิ จึงจำเป็นต้องมีเครื่องใช้ในห้องเรียนที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ซึ่งก็ได้มีการจัดหาให้ระหว่างการดำเนินโครงการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved